

habeantur, unde nec ad testificationes, nec alios actus legitimos recipiuntur ab hominibus. Forsitan autem & inter malignos spiritus vilissimi reputantur, atque impotentissimi, si nulla alia, quam huiusmodi operari possunt, vel permittuntur. Quemadmodum enim apud bonos, & sapientes homines, nihil possunt mimi & histriones, nec etiam auditu, vel aspectu eorum digni habentur, sed ubique, & undique repelluntur ab ipsis; sic apud bonos, & sanctos viros nihil omnino posse reputantur, qui talia sola exercere possunt: quod enim tam infirmum est apud eos hominibus, quid virtutis habere posse putandum est adversus eos: in dæmonibus, & in officiis quidem, & artificiis humanis joculoria turpissima est, atque vilissima, & à sola plebe indocta recipitur, viri autem sapientes, & boni eam undique repellunt, & exterminant, tanquam labem pestiferam, atque corruptionis bonorum morum venenatissimum seminarium. Scito igitur, quia differentie malignorum spirituum exteriores, & accidentales, non potuerunt innotescere nobis, nisi ex operibus eorum, vel pœnis, vel nominationibus, vel prædicationibus, sive prælationibus, de quibus loquar in sequentibus. **Et in istis adiutus sum plurimum ex apparitionibus eorum: quemadmodum in illo, qui se dicit vocari tintinillum, & apparuit quasi colligens minutias, & omnes partes alias psalmodiarum, quæ elabebantur de ore psallentium monachorum per incuriam, & negligentiam ipsorum** Innotuit igitur per hoc ipsum esse deputatum ad officium talia colligendi, sive ex propria malignitate in odium Deo psallentium illud usurpasse, sive ex creatoris iustissimo iudicio hoc illi in pœnam impositum esse; ex quo non mediocriter proficere debent in cantationibus, & hymnologis divinis, quicumque se divinis officiis obsequiis, & laudibus obstrinxerunt, dum per hoc quod profectum est eis, non unum solum malignum spiritum insidiatorem habere, qui labia eorum tanta observet diligentia, ut nec syllabam, nec litteram & fortè, nec vocalem prætermittat, nec apicem, cuius omissionem, & elapsum, quem dixi in accusationem eorum non reserves, propositurus eam ante districtissimum iudicem creatorem. Et quoniam dubium esse non debet quemcumque alium ex malignis spiritibus officium illud exercere posse ex unaquaque antedictarum causarum, dico differentias istas exteriores, & accidentales, esse inter ipsos, & apud ipsos. Non enim possibile est, ut innata sit eis, vel prudentia, vel malignitas, quæ per se sit ad hoc, quapropter nec essentialiter, nec naturaliter diverfant eos opera huiusmodi, vel officia: sic & de his, qui spiritus procellarum secundum unam intentionem dicti sunt pro eo, quod tempestates concitant, & naufragia operantur; nihil enim ad substantiam, vel naturam ipsorum, de aquis, aut ventis, aliis igitur non minus naturaliter possibile est talia operari. Eodem modo & de his, qui concremationes urbium, aut domorum, vel efficiunt, vel procurant: quia non per hoc necesse est, ut substantia eorum, vel natura naturaliter convenientior, vel aptior sit ad ea, quæ sunt per ignem, quam eorum, quos dixi spiritus procellarum; longè enim seorsum à naturis elementorum, & longè incontingens eas est spiritualitas, qua omnes huiusmodi præditi sunt. De his quoque, qui dii reputati sunt à deceptis hominibus, quibus templa, & statuae, sacra, & sacrificia ab eis constituta sunt, nullo modo putandum est naturaliter huiusmodi spiritus falsissimos, impiissimosque honores illos appetisse; nulla enim natura naturaliter appetit, quod sibi non est conveniens, aut sibi non

congruit: cum igitur talia, soli supereminentissimæ magnificentie creatoris naturaliter conveniant, nulla natura alia illa sibi appetit. Amplius. Sicut naturale, singulariterque proprium est præcellentie creatoris superesse omnibus; sic naturaliter conveniens est omnibus aliis subesse eidem subiectione ultimæ servitutis: quia igitur ultimitas servitutis, atque subiectionis naturæ non patitur istas glorias vanissimas, & honores falsissimos, quibus adorari, & coli se volunt maligni spiritus, manifestum est eos contra naturale debitum, & rectitudinem, usurpatos ab ipsis in injuriam, ac contumeliam omni gladio, & igne exterminabilem creatoris. Dico insuper, quia hostis, qui ita vehementi odio contra hostem succensus est, diversas vias nocendi contra illum exquirat, & explorat, manens unus. & idem, nunc pugnat gladio, nunc arcu, nunc machinis, nunc suffocionibus, nunc igne, nunc insidiis, nunc explorationibus, nunc prodicionibus; sic unus, & idem malignus spiritus pluribus artificiis, & instrumentis utitur in impugnatione humani generis, & etiam interdum unius, & ejusdem hominis. Non est igitur necesse, ut pro diversitate officiorum, vel operum sit diversitas ipsorum: forsitan autem ad seductionem sapientem astutiores eligat principes eorum tanquam ad illud malignitatis officium aptiores. Quis enim dux belli non eligat ad insultus omnes, atque conflictus, bellatores, quos ad eos magis idoneos esse cognoscat, quamquam multum distet inter duces bellorum nostrorum, & duces illos malignissimos; liberum enim est ducibus nostris eligere ex legionibus, quorum duces sunt, quos aptiores cognoverunt bellatores, illi autem non pro voto suo permittuntur eligere, quos ad impugnationes hominum astutiores, vel fortiores cognoverunt. Moderatur enim divina clementia tentationum istos insultus dæmoniacarum pro fortitudine, vel infirmitate hominum, alioquin nullus ex hominibus staret adversus eos, juxta sermonem sapientis, qui dixit: Non est potestas sub cælo, quæ eis valeat comparari: & multa alia de hoc in eodem capitulo, videlicet sterneret sibi aurum, quasi lutum, deridebit vibrantem hastam; non fugabit eum vir sagittarius, in stipulam versus sunt ei lapides fundæ cum enim in potestate naturali habeat transfigurare se in mulieres speciosissimas, quem maxime in ætate juvenili in luxuriam non dissolveret? cum similem potestatem in aurum, & argentum habeat, quem in avaritiam non inflammaret? Et ad hunc modum de aliis, quibus humana desideria pervertunt; sic de flagellis, & tormentis, quorum tantam naturaliter habent potestatem, quis per ea non frangeretur? si cum creatoris clementia pro voto suæ malignitatis in homines sævire permitteret. Non est igitur similiter in ducibus bellorum nostrorum, & in ducibus illis malignorum spirituum. Quia scilicet alii ad ludos vel laxantur, vel astringuntur, ut prædixi, alii ad flagella, alii ad tempestates faciendas, alii ad irrisiones, & cachinnos, alii ad sæda sui spectacula facienda, alii ad larvas horrificas in se ipsis ostendendas hominibus, alii ad ducendos choros, alii ad alia nocumenta, ut ad seductiones, vel dejectiones hominum, sicut prædixi, vel laxantur, vel restringuntur, semper tamen cum moderate divinæ pietatis, sicut prædixi: neque enim dare responsa, nec loqui etiam in conspectu Dei amicorum, & electorum permittuntur interdum, & à multis aliis operibus prohibentur, interdum ipsa præsentia sanctorum Dei amicorum, ut eo ipso appareat, eos non solum subiectissimos divinæ potestati, sed etiam dilectis, & electis ejus subditos esse